

การศึกษาการจัดการน้ำและขยะชุมชนพื้นถิ่นไท-เลย

A Study Of Tai-Loei Traditional Community Water And Solid Waste Management System

รายงานฉบับสมบูรณ์

สรยุทธ วินิจฉัย

ชุดโครงการวิจัย

เรื่องพื้นถิ่นและชุมชนไท-เลย : การศึกษาทางสถาปัตยกรรมและสิ่งแวดล้อม

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ISBN 974-992-73-3

การศึกษาการจัดการน้ำและขยะชุมชนพื้นถิ่นไทย-ເລີຍ

A Study Of Tai-Loei Traditional Community Water And Solid Waste Management System

รายงานฉบับสมบูรณ์

สรยุทธ วินิจฉัย

ชุดโครงการวิจัย

เรื่องพื้นถิ่นและชุมชนไทย-ເລີຍ : การศึกษาทางสถาปัตยกรรมและสิ่งแวดล้อม

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

2547

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาการจัดการน้ำและขยะของชุมชนไทย บริเวณเทศบาลตำบลคลนาอ้อ อำเภอเมือง จังหวัดเลย ทั้งวิธีการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสภาพการณ์ในปัจจุบัน เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงแล้ว นำเสนอบรรลุการแก้ไขปัญหาที่สัมพันธ์กับสภาพพื้นที่และเทคโนโลยีที่เหมาะสม โดยการออกสำรวจเก็บข้อมูล สภาพพื้นฐาน ภูมิหลังของชุมชนและภูมิปัญญาดั้งเดิม และสำรวจคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำแล้วนำมารวิเคราะห์ รวมทั้งสำรวจสภาพและการจัดการน้ำและขยะในปัจจุบันด้วย

จากการศึกษาพบว่า ชุมชนน่าอ้อมีความเจริญเติบโตซึ่งเป็นผลของการพัฒนาสู่ความทันสมัย (Modernization) และความเป็นสังคมเมือง (Urbanization) เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางกายภาพและทางสังคม เมื่อประชากรมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทำให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมตามมา ทั้งเรื่องของการจัดการน้ำดื่มน้ำใช้น้ำเพื่อการเกษตร ปัญหาน้ำทิ้งและปัญหาขยะจากชุมชน แหล่งน้ำในบ่อหน้าดื่มน้ำและลำน้ำสายคลองสามารถ นำมาใช้อุปโภคบริโภคได้ แต่ครัวเรือนมีการปรับปรุงคุณภาพและร่างเรือโดยก่อตั้ง สร้างน้ำในลำน้ำพาณคุณภาพน้ำอยู่ ในเกณฑ์ดี แห้งขอดเน่าเสียในฤดูแล้งและถูกใช้ล้างจากน้ำป่าในหลักกิโลเมตร ระบบเหมืองฝายแบบดั้งเดิม ยังคงมีบทบาทในการจัดการน้ำในชุมชนและพื้นที่เกษตรกรรมอยู่บ้าง ปริมาณขยะที่เพิ่มและหลากหลาย ประเภทมากขึ้น ความมีระบบการจัดการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การแยกประเภทของขยะก่อนทิ้ง การลดการ ใช้สุดท้ายที่กำจัดยากและเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม และการรีไซเคิลหรือนำกลับมาใช้ใหม่ การผสานภูมิ ปัญญาดั้งเดิมของชุมชนกับวิทยาการเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ นับเป็นแนวทางของการจัดการแก้ไขปัญหาที่ ยั่งยืนและเหมาะสม

Abstract

This research investigated the condition and state of water and solid waste management in Tai-Loei community; Na-Or municipality of Loei Province. Attempt to understand the fact and to suggest the suitable solutions, which depend on local landscape and the deserved technology. Therefore the purpose aims at the method, the local intellectual and the present situation of problem. The project consists of the study of the community's background, the local solving, the surveying of water resources and the present management of water and solid waste.

The results of the study reveal the environmental problem, causes of the modernization and urbanization. The increase of the population and the economic-social changing make the problem of drinking-use water, water for farmland, waste water and the garbage. The shallow water resources and the Loei River are still usable, by adjust and disinfect formerly. The Pam canal is rotten and run dry, but flushes off in rainy season. The irrigation ditch system is also still effective. The large amount of garbage should be separated before discard, the decrease and recycle the material are give precedence. The integration between the local intellectual and the effective technology is the enduring and appropriate resolution.